

ÎNCHEIERE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Consiliul raional Briceni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Ailoi împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la încasarea contravalorii bunurilor confiscate ca urmare a represiunilor politice,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2014, Evghenia Ailoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Briceni solicitând încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 198367 lei, prin confiscarea averii ca urmare a represiunilor politice.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că este fiica lui Ivan și a Dariei Bolbocean, care în anul 1941 au fost supuși represiunilor politice și ulterior reabilitați, însă nu le-a fost compensată valoarea bunurilor confiscate.

Menționează că, prin decizia Procuraturii Republicii Sovietice Socialiste Moldova din 04 aprilie 1991 și prin certificatul de reabilitare din 27 decembrie 2013, Ivan Bolbocean a fost reabilitat și declarat victimă a represiunilor politice.

Precizează reclamanta că, conform certificatului-caracteristică eliberat de către Serviciul de Securitate a Republicii Moldova, tatăl său, domiciliat în sat. Colicăuți, rl Briceni, deținea în proprietate 7,34 ha de pământ, o casă cu două șure, doi cai și o vacă. Conform raportului de evaluare a proprietății imobiliare din 18 ianuarie 2010, întocmit de către Oficiul Cadastral Teritorial Briceni, s-a stabilit că valoarea de piață a casei de locuit și a construcțiilor accesorii constituie 173367 lei. Conform certificatului eliberat de Piața orășenească Edineț, prețul unui cal constituie în mediu de 8000 lei, iar al unei vaci - 9000 lei.

Afirmă reclamanta că, este unicul moștenitor al defunctului Ivan Bolbocean conform certificatului de moștenitor legal nr. 8051 din 19 octombrie 2007. În acest sens, s-a adresat către Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate ca urmare a represiunilor politice a Consiliului raional Briceni, cu cerere privind restituirea valorii averii confiscate de la familia Bolbocean, prin achitarea unei compensații bănești.

La 20 iunie 2014 a primit răspunsul nr. 217 din 17 iunie 2014 a Consiliului raional Briceni, conform căruia i s-a comunicat necesitatea prezentării suplimentare a actelor și a extrasului din cărțile gospodărești pentru a identifica proprietarul gospodăriei, în legătură cu solicitarea anterioară privind achitarea compensației bănești pentru averea confiscată de la bunicul Bolbocean Dionisie Ivan.

Sușține reclamanta că, răspunsul Consiliului raional Briceni este neîntemeiat și expediat cu scopul de a tergiversa achitarea compensației bănești pentru averea confiscată de la părinții ei.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2015 a Judecătoriei Briceni s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Ailoi împotriva Consiliului raional Briceni cu privire la încasarea contravalorii bunurilor confiscate ca urmare a represiunilor politice.

Prin decizia din 28 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus de Evghenia Ailoi și s-a casat integral hotărârea din 29 septembrie 2015 a Judecătoriei Briceni și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Ailoi și s-a încasat din bugetul raional de la Consiliul raional Briceni prejudiciul material cauzat în sumă de 198367 lei ca urmare a represiunilor politice.

La 13 februarie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.142), Consiliul raional Briceni, prin intermediul secretarului Consiliului raional Briceni-Ivan Toderico, împuternicit în baza deciziei nr. 2/16 din 26 iunie 2014 a Consiliului raional Briceni, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia.

În susținerea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată, iar hotărârea din 29 septembrie 2015 a Judecătoriei Briceni este legală.

Precizează că, Comisia specială nu a examinat cererea Evgheniei Ailoi privind încasarea prejudiciului ca urmare a represiunilor politice, din motivul că la cererea depusă nu au fost anexate documentele confirmatoare indicate în pct. 5 al Regulamentului privind restituirea bunurilor, recuperarea valorii acestora prin achitarea compensației persoanelor supuse represiunilor politice, precum și achitarea compensației în cazul decesului ca urmare a represiunilor politice, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 627 din 05 iulie 2007. Prin scrisoarea cu nr. 217 din 17 iunie 2014 a fost informată Evghenia Ailoi despre necesitatea prezentării documentelor în conformitate cu legislația în vigoare.

Consideră că, acest litigiu urma să fie soluționat în procedura contenciosului administrativ, deoarece conform art. 121 alin. (5) al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, decizia comisiei privind restituirea bunurilor, recuperarea valorii acestora sau achitarea compensațiilor poate fi contestată în instanța judecătorească.

Instanța de apel a emis decizia de încasare a prejudiciului material cauzat ca urmare a represiunilor politice, cu toate că, în prezent, persoanelor nominalizate se achită anual în rate compensația pentru averea confiscată în urma represiunilor politice de la Ministerul Finanțelor din bugetul de stat, rezultând din Legea nr. 173 din 11 iulie 2012 pentru modificarea și completarea art. 12 al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992,

care prevede că restituirea bunurilor, recuperarea valorii bunurilor ce nu pot fi restituite se efectuează, în baza cererii, din contul bugetului de stat, prin transferuri către bugetele unităților administrativ- teritoriale de nivelul al doilea și către bugetul municipiului Bălți.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 28 noiembrie 2016, iar Consiliul raional Briceni, prin intermediul secretarului Consiliului raional Briceni, a declarat recurs la 13 februarie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.142).

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată părților la data de 08 decembrie 2016 (f.d.131) și a fost recepționată de către Consiliul raional Briceni la 13 decembrie 2016, conform avizului de recepție (f.d.133).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de către Consiliul raional Briceni, prin intermediul secretarului Consiliului raional Briceni, la 13 februarie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.142), este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Consiliul raional Briceni, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul raional Briceni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Consiliul raional Briceni.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Consiliul raional Briceni împotriva deciziei din 28 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Maria Ghervas

Judecători

Mariana Pitic

Oleg Sternioală